

istraživati. Ja sam izuzetno zadovoljan zbog ovog skupa koji doduše zbog toga što don Kosto potječe iz Slovenije a svoje djelovanje imao ovdje u Dubrovačkoj biskupiji nadilazi ovu biskupiju osobito što je i don Kosto bio velike širine kao glazbenik, ali usprkos tome raduje me ovaj skup jer on će uz to što će progovoriti o don Kostu, njegovom djelovanju, između ostalog i ovdje u Janjini, obraditi jedan dio povijesti Dubrovačke biskupije kroz jedno teško i zanimljivo razdoblje, stoga sam sretan što se ovdje događa.

Na kraju je biskup ovom međunarodnom znanstvenom skupu poželio uspješan rad te izrazio nadu kako će uskoro izaći zbornik kako bi smo i na taj način mogli ponuditi drugima jedan dio povijesti ove biskupije kroz povijest i djelo don Koste Selaka.

Među izlagačima na skupu bili su: Petra Leben Seljak, Miha Naglič, Marija Stanonik, Vinicije B. Lupis, Božo Baničević, Marina Filipović, Franc Križnar, Štefan

Alojzij Ferenčak, Ruža Domagoja Ljubičić i Tihomir Prša, Stipica Grgat, Josip Degl' Ivegllo, Sanja Žaja Vrbica, Vinko Didović i Tonko Barčot te Barbara Riman.

Međunarodni znanstveni skup su organizirali Općina Janjina i župni ured sv. Vlaha Janjina.

Liturgijsko slavlje u subotu 16. 6. (10:00 sati) kao i u nedjelju 17. 6. (09:30 sati) u crkvi sv. Vlaha u Janjini uzveličano je glazbenim doprinosom Hrvatskog pjevačkog društva "Slavulj" iz Petrinje, uz orguljsku pratnju Antonija Marijića i dirigentsko vodstvo mo. Josipa degl' Ivellia. Tom prigodom praižvedena je misa don Koste Selaka na čast svetog Vlaha napisana prije 60 godina, a praižvedbu je doživjela i skladba Slava Deloriti. Zbor je također nastupio i u dvorani Zadržnog doma, 16. 6. u 12. sati na otvorenju znanstvenog skupa s prigodne dvije skladbe don Koste Selaka (Slava Deloriti i Oj Janjino – Živjela Janjnina).

D. T.

KOLAUDACIJA OBNOVLJENIH ORGULJA U SAMOSTANSKOJ CRKVI U MAKARSKOJ

Franjevački samostan u Makarskoj ima svoju dugu i bogatu povijest. Od samog početka, od 16. stoljeća (1502.) kada su se nastanili u Makarskoj, franjevci su strpljivo i savjesno podizali samostan i samostansku crkvu pretvarajući ih malo pomalo u duhovno i kulturno središte toga kraja. Kako je uskoro postao učilištem mladih kandidata za svećenički red, samostan je do u najnovije vrijeme ostao središnje teološko učilište Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja. Kroz duga stoljeća života i rada u samostanu je stvoren iznimno bogat fundus najrazličitijih muzejskih eksponata, ali i drugih predmeta kulturološkog sadržaja.

Osobito se ističu biblioteka i arhiv, bogati glazbenom ostavštinom, liturgijskim knjigama, sakralnim predmetima, misnim ruhom itd. Uz dobro poznati malakološki muzej, u samostanu je odnedavno postavljena samostanska zbirka umjetnina. Umjetničke slike, crkveno posuđe i liturgijsko ruho koji su se sve do sada nalazile u samostanskim prostorijama, sada su stručno i za stalno izloženi u prikladno izgrađenom prostoru.

Unatoč tome što je makarski samostan kao višestoljetno franjevačko učilište i odgojni zavod imao u provinciji Presvetog Otkupitelja vrlo važno značenje, zanimljivo je da ni u staroj, a ni u novoj crkvi nikada nisu nabavljene kvalitetne crkvene orgulje. Prema povijesnim podacima čini se da su nekakve orgulje postojale u samostanskoj novoj crkvi, ali one su 1917.

godine iz nama nepoznatih razloga uklonjene i zamijenjene novim harmonijem. Zahvaljujući sretnim okolnostima tek će 1961. godine nova samostanska crkva dobiti odgovarajuće orgulje.

Naime, u samostanskoj crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu godine 1961. nabavljene su nove orgulje (Kaufmann, Beč), a „stare“ su darovane makarskom samostanu. Koliko nam je poznato to su prve orgulje u toj crkvi. Izgrađene su u radionici čeških orguljara braće Rieger iz Jägendorfa (op. 1337), a postavljene su u spomenutoj splitskoj crkvi 1906. godine. Postav orgulja u makarsku crkvu dugoročno je unaprijedilo glazbeni život i duhovni doživljaj za vrijeme liturgijskih slavlja. Prvotno su ugrađene na koru nove crkve, a u novije vrijeme prenesene su u prezbiterij s desne strane. Orguljaš je okrenut prema glavnom oltaru i nasuprot pjevalištu koje se nalazi u prezbiteriju s lijeve strane.

Otkada su orgulje donesene u makarsku crkvu, a vjerojatno i otprije, osim povremenih servisnih intervencija na njima nije učinjena nikada prava obnova, tako da su s vremenom sve više propdale i postale gotovo neuporabljive. Istina, bilo je želje da ih se generalnom obnovom opet vrati u prvobitno stanje i funkciju, no ništa se stvarno nije učinilo. Tek će nakon 1012 godine od njihove izrade, zauzetošću današnjeg gvardijana fra Ante Čove doći do temeljite obnove. Rad na obnovi trajao je skoro godinu dana, a obavio ga je orguljar Vid Kalebić. Može se reći da su ovim zahvatom stare Riegerove orgulje u makarskom samostanu opet „oživjele“. Nakon što im je obnovom, ugađanjem i intoniranjem registara vraćen prvotni sjaj i ljepota zvuka, moći će kroz daleku budućnost valjano poslužiti svojoj svrsi te liturgijskim slavljinama podariti onu svečanost koju samo one to mogu.

Riegerove orgulje u crkvi makarskog samostana imaju realno osam registara. Pneumatske su trakture. Dispozicija je sljedeća:

<i>Manual</i>	<i>Pedal</i>
Principal 8'	Contrabasso 16'
Ottava 4'	Ottava 8'
Bourdane 16',	Violone 8'
Flauto Reale 8'	
Gamba 8'	
Salicional 8'	
Dolce 4'	
Unda Maris 8'	
<i>Spojnice</i>	
I/P	
Super I	
<i>Pomagala</i>	
Valjak za Crescendo/Decrescendo	
<i>Kolektivi</i>	
Piano	
Mezzoforte	
Forte	
Ripieno Quadrupolo	

Tlak zraka: 90

Ugodba: jednaka, $a^1 = 440$ Hz pri 20° C

Nakon demontaže unutarnjeg dijela orgulja uslijedili su radovi na rekonstrukciji svih drvenih i metalnih svirala, zračnica, prenosnica, spojnicama, radova na kućištu, mijehu, membranama, ventilima. Sviraonik, manubriji kao i tipke pedalne i manualne klavijature potpuno su očišćeni i ispolirani. Svirala dis" registra Flauta 8' potpuno je obnovljena. Ton f° registra Unda Maris snižen i iznova intoniran. Svirale tonova g", b" – g"" rekonstruirane su i izrađene nove prema postojećim izvornim sviralama. Ukratko, sve što je dotrajalo zamijenjeno je novim. Orgulje su potpuno očišćene, iznova intonirane i ugođene.

Nakon generalne obnove njihova kolangucija je obavljena u nedjelju 17. lipnja 2018. godine. Točno u 9 sati, dok su zvuci orgulja pred mnoštvom vjernika ispunjali samostansku crkvu, započelo je svečano misno slavlje koje je predvodio makarski gvardijan fra Ante Čovo. Na samom početku gvardijan je blago-

slovio orgulje, a potom nastavio s misnim slavljem. Za vrijeme mise pjevanje je predvodio mješoviti zbor župe Gospe od Zdravlja iz Splita pod ravnanjem fra Stipice Grgata uz orguljsku pratnju s. Zorislave Radić.

Nakon misnog slavlja orguljašica župe Gospe od Zdravlja iz Splita s. Zorislava Radić izvela je kraći kolaudacijski kon-

cert djelima J. S. Bacha, M. Pachelbela, D. Scarlattia, W. A. Mozarta i L. Boëllmanna, F. Dugana. Poslije tolikih godina „šutnje“, ovim koncertom je nazočno mnoštvo imalo prigodu i nesvakidašnji ugođaj za uho i srce ponovno čuti milozvučni zvuk kraljice svih instrumenata.

Stipica Grgat

SMOTRA CRKVENIH DJEČJIH ZBOROVA ZLATNE HARFE SPLITSKO-MAKARSKE NADBISKUPIJE

Dana 19. svibnja 2018. u crkvi Gospe od Zdravlja u Splitu održan je prvi dio smotre crkvenih dječjih zborova Zlatne harfe Splitsko – makarske nadbiskupij

Nastupilo je 6 malih župnih zborova:

1. Runović (voditeljica gđa Marija Biočić)
2. Makarska (voditeljica s.M. Kristijana Ajduković)
3. Imotski (voditeljica s. Sofija Vuković)
4. Opuzen (voditeljica s. Marinela Delonga)
5. Ruda (voditeljica gđa Jelena Projić)
6. Brnaze (voditeljica Jelena Mihaljević)

Na početku misnog slavlja sve je zborove pozdravila s. Nedjeljka Milanović-Litre.

Misno slavlje predslavio je provincijal franjevačke Provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman sa župnicima dječjih zborova: don Marinom Matijacom, fra Antonijem Mravkom, don Pavlom Banićem, fra Mladenom Prolićem, fra Kristijanom Stipanovićem i domaćinom fra Antom Udovičićem.

Na smotri se okupilo oko 250 malih crkvenih pjevača koji su doista radosno klicali na ovogodišnjoj Zlatnoj harfi. Pokazali su nam kako se može zajedno slaviti Gospodina u pjesmi, molitvi i prinosu svojih malih darova (novčića) za siromašne obitelji župe. Na misi je dirigirala s. Marinela Delonga, a za orguljama je pratila s. Zorislava Radić.

Nakon završenog pojedinačnog nastupa, provincijal fra Joško Kodžoman podijelio im je zaslužena priznanja. Toga dana je u Splitu bio *Hod za život*, pa su se mnogi sudionici Zlatne harfe pridružili toj manifestaciji.

Drugi dio smotre Zlatne harfe održan je u RUDI, u subotu 26. svibnja 2018.

Susret je okupio 7 malih župnih zborova s oko 210 malih pjevača.

1. Dugopolje (voditeljica s. Eudoksija Franić)
2. Seget (voditeljica s. Blagoslava Lončar)
3. Split (voditeljica s. Zorislava Radić)
4. Slatine (voditeljica gđa Vesna Maglica)
5. Šibenik (voditeljica gđa Jelena Mikulandra)
6. Murter (gosp. Dominik Kožulić)
7. Zbor domaćin Ruda (voditeljica gđa Jelena Projić)

Misno slavlje predslavio je domaćin, župnik don Marin Matijaca s ostalim svećenicima koji su došli sa svojom djecom. Suslavitelj na misi bio je i povjerenik Zlatne harfe za Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu fra Stipica Grgat. Sve članove dječjih zborova, njihove voditelje i župnike pozdravila je s. Nedjeljka Milanović-Litre, pokrajinska zastupnica susreta, istaknuvši kako je to trideset i četvrta godina u kojoj se ustrajno okupljaju dječji zborovi kako bi slavili Gospodina i njemu klicali (što je ovogodišnja tema). Fra Stipica Grgat potaknuo je mlade da se i dalje raduju, slave i kliču Gospodi-